X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

Komisja Infrastruktury

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW TRANSPORTU KOLEJOWEGO (NR 2)**

z dnia 23 maja 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury

– podkomisji stałej do spraw transportu kolejowego (nr 2)

23 maja 2024 r.

Podkomisja stała do spraw transportu kolejowego, obradująca pod przewodnictwem posła **Barbary Oliwieckiej (Polska2050-TD)**, przewodniczącej podkomisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie projektu planu pracy podkomisji.

W posiedzeniu udział wziął: **Adrian Sykała** doradca techniczny Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jarosław Żołądź, Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Dzień dobry, witam państwa na pierwszym spotkaniu podkomisji stałej do spraw transportu kolejowego, które rozpoczynamy razem z panią wiceprzewodniczącą Jolantą Niezgodzką.

Szanowni państwo, stwierdzam kworum. Dziękuję, że państwo przyszliście. Mamy kworum, możemy obradować.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia, zgodnie z przedstawionym porządkiem, będzie rozpatrzenie projektu pracy podkomisji. Czy są uwagi do porządku dziennego? Jeżeli nie, nikt się nie zgłasza, to w takim razie stwierdzam przyjęcie porządku dziennego. Przystępujemy do jego realizacji.

Otrzymaliście państwo plan pracy podkomisji. Może go szybko przeczytam. Oczywiście plan pracy w trakcie naszych działań może zostać zmodyfikowany, zmieniony, rozszerzony – szczególnie o te sytuacje, które będą wymagały bieżącej interwencji. Szybko przeczytam te punkty, które są wpisane tej chwili. Jeżeli państwo macie jeszcze jakieś uwagi, dodatkowe propozycje, to jesteśmy otwarci.

Plan pracy – kolejność traktujemy jako przypadkową, to nie są ustalone daty spotkań, będziemy o tym razem z wiceprzewodniczącą decydować: 1. Potencjał i perspektywa rozwoju kolejowych przewozów towarowych; 2. Informacja na temat bieżącej sytuacji PKP Cargo S.A. oraz planowej restrukturyzacji firmy – tutaj poprosimy ministra infrastruktury i prezesa zarządu PKP Cargo o przedstawienie tej sytuacji, to jest punkt, który wniósł pan poseł Kamil Wnuk; 3. Rozwój kolei regionalnych i aglomeracyjnych w Polsce – dynamika rozwoju przewozów w różnych województwach, potrzeby inwestycyjne, szanse i zagrożenia; 4. Informacja na temat bieżącej sytuacji spółki Polregio – szanse i zagrożenia, kierunki zmian; 5. Informacja na temat bieżącej sytuacji spółki PKP Intercity – szanse i zagrożenia, kierunki zmian; 6. Informacja na temat bieżącej sytuacji spółki PKP PLK – szanse i zagrożenia, kierunki zmian, tam mamy nowych prezesów, dobrze będzie ich poznać, zapoznać się z ich wizją kierowania tymi spółkami; 7. Europejska polityka kolejowa – wymagania i możliwości, to jest ważne, żebyśmy byli świadomi, w jakim prawie europejskim się poruszamy, co jest dla nas koniecznością do wdrożenia w najbliższej perspektywie; 8. Dyskusja na temat wdrożenia programu „Jeden bilet” – to jest nazwane roboczo – czyli wykorzystanie doświadczeń europejskich i krajowych, kierunki rozwoju w systemie sprzedaży biletów pasażerskich; 9. Polityka tworzenia rozkładów jazdy, współpraca podmiotów. synergia transportu autobusowego

i kolejowego; 10. Kwestia przekazywania terenów należących do spółek handlowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w celu urządzania parków; 11.Organizacja wrocławskiego węzła kolejowego – perspektywa rozwoju. Te dwa ostatnie punkty wniosła pani wiceprzewodnicząca Jolanta Niezgodzka.

Czy są jakieś uwagi?

Poseł Bartosz Zawieja (KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Mam takie aspekty. Jak państwo wiedzą, PKP PLK aplikowało w ramach instrumentu CEF, czyli „Łącząc Europę", do brukselskiego programu na przebudowę największych linii kolejowych. Tam jest lista podstawowa. Można by zrobić całą dyskusję na ten temat, gdyż tutaj chodzi o to, że część tych inwestycji będzie z tego instrumentu, czyli „Łącząc Europę", bezpośrednio finansowana, a część środków mogłaby pójść chociażby nie tylko z programu „FeniKS", czyli protoplasty programu „Infrastruktura i Środowisko", ale w ramach Krajowego Programu Odbudowy. Więc żeby nie było dysonansu polegającego na tym, że jest lista podstawowa, nie wiadomo, czy ona będzie i będzie kolejny nabór do instrumentu „Łącząc Europę"…

Może się pojawić taka sytuacja, że w różnych częściach kraju PKP PLK nie będzie miała tyle dokumentacji, aby wykorzystać te wszystkie środki, chociażby z tej dużej puli, która przed nami, czyli z KPO. Te środki lada miesiąc zostaną … No bardzo silnie te nabory… Wiem, że już były dwa nabory na ten CEF, na „Łącząc Europę, przed nami trzeci. Więc jeżeli można by było dość pilnie zrobić robocze spotkanie, aby zobaczyć, co jest na tej liście podstawowej, w której Komisja Europejska przyznała dofinansowanie, jakie są inwestycje z punktu widzenia kolejowego, aby te nasze inne marzenia regionalne czy metropolitalne ewentualnie zgłaszać do innych programów…

Drugi temat, który miałbym państwu do zaproponowania – bardzo wiele linii zostało zrewitalizowanych opierając się na programach regionalnych. Jeżeli chodzi o mój region, o Wielkopolskę, są to chociażby linie Poznań–Wągrowiec i Poznań–Wolsztyn. Po tak zwanej modernizacji liczba pasażerów wzrosła o 300%. i problemem zaczyna być przepustowość, jak i aspekt taboru. I, jak dobrze państwo wiedzą, będzie możliwość, chociażby znowu z KPO, zakupu taboru niskoemisyjnego. To już nie mogą być lokomotywy spalinowe, dotychczas stosowane. I doskonale wiemy, że zakupy taboru odpowiadającego normom elektromobilności są średnio trzy, cztery razy droższe od taboru, który jest obecnie w eksploatacji.

I warto byłoby się zastanowić, czy nie warto jest, aby część tras o znaczeniu metropolitalnym, regionalnym nie zelektryfikować. Przykładowo, skoro tak mówiłem o tej mojej, bliskiej mojemu sercu trasie Poznań–Wągrowiec – po modernizacji liczna pasażerów w skali roku wzrosła z 200 tys. do prawie 800 tys. To jest jeden ciąg z dziesięciu na linii Poznań– okoliczne gminy i ta trasa jest zelektryfikowana tylko w jednej trzeciej, a koszty jej elektryfikacji mogłyby doprowadzić do tego, że przewoźnicy, zarządcy czy urzędy marszałkowskie, które obsługują te wszystkie trasy, mogłyby wtedy – gdyby te linie były zelektryfikowane – wystąpić do KPO bądź do funduszy strukturalnych o to, aby ten tabor EZT, głównie elektryczny, zrobić.

Jeżeli chodzi o ten mój przykład, to na tej trasie elektryfikacja odcinka Murowana Goślina–Wągrowiec to koszt tylko 200 mln zł. I to jest sprecyzowane w oparciu na danych, które otrzymałem z Kolei Wielkopolskich. Te 200 mln zł jest jak najbardziej zasadne, bo na przykład to wystarczyłoby na zakup nowego taboru na trzy, cztery zestawy wagonu czy całego pociągu, więc koszty zelektryfikowania takiej linii dotyczą moim zdaniem każdego miasta wojewódzkiego jak nie nawet większego, powiatowego. Mogą być koniecznością, aby tacy przewoźnicy mogli docelowo mieć środki na zakup taboru. Bo same koszty przeprowadzenia tych inwestycji do zakupu taboru są zdecydowanie korzystniejsze ekonomicznie.

Więc jeżeli mógłbym prosić, bo wiadomo, że w czerwcu ma być kolejny nabór do instrumentu CEF, tak przynajmniej słyszałem… Dodatkowo wchodzą wszystkie programy centralne, zaraz marszałkowie będą uruchamiać regionalne. I żeby się nie

okazało, że jedną inwestycję będziemy zgłaszać do kilku konkursów alternatywnych. A niestety czasu mamy coraz mniej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Dziękuję ślicznie.

Panie pośle, to wszystko zależy od nas, od tego, szanowni państwo, jak intensywnie chcemy pracować. Tematów jest dużo i to bardzo pilnych. Możemy w czerwcu, na początku, zrobić spotkanie zarówno z nowym prezesem PLK, panem Wyborskim.…

Poseł Bartosz Zawieja (KO):

Jeżeli mogę prosić panią przewodniczącą, bo ten aspekt CEF to są miliardy złotych w pespektywie najbliższych lat, które PLK będzie realizowała. Ale są również nowe nabory i jeżeli my poznamy – chociażby z punktu widzenia centralnych władz, ministerstwa, przewoźnika czy inwestora, jakim jest PKP PLK – co jest priorytetem, mówiąc wprost, środków centralnych…

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Tak.

Poseł Bartosz Zawieja (KO):

A w tej chwili to jest tak, że jedni pójdą do marszałka, drudzy do dawniejszego POIiŚ, czyli programu „Infrastruktura i Środowisko", jeszcze inni będą starać się, żeby coś uzyskać z CEF. Więc jest taki dysonans, będą tu na pewno panowie marszałkowie, członkowie zarządu, prezydenci miast na prawach powiatu, bez wątpienia będą bardzo zainteresowani tym tematem.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Dobrze, na pewno mamy na czerwiec bardzo pilny temat, jeżeli chodzi o spółkę Cargo, która stoi przed poważnymi problemami. Pewno zaraz coś więcej powie o tym pan poseł Kamil Wnuk, wnioskodawca tego punktu, Ale jeżeli państwo wyrażą taką zgodę, jeżeli jest taka potrzeba, możemy na początku czerwca zrobić dwa spotkania podkomisji, bo faktycznie te nasze podkomisje zostały powołane dość późno i mam świadomość, że brakuje nam tego pół roku, więc tutaj ustalimy.

Przyjmuję ten temat jako temat priorytetowy, natomiast kolejny temat dotyczy, jak rozumiem, kolei regionalnych, Kolei Wielkopolskich i nie tylko, elektryfikacji infrastruktury. Pan minister Klimczak już zapowiedział, że będzie rewizja planów inwestycyjnych na kolei, także po to, aby bardziej uwzględnić potrzeby kolei regionalnych, samorządowych. Więc to też jest dla nas bardzo ważny punkt, zresztą na ostatnim posiedzeniu Komisji Infrastruktury to wybrzmiało. Koleje samorządowe rozwijają się bardzo dynamicznie, więc to będzie kolejny punkt.

Czy ktoś z państwa chce jeszcze zabrać… Tak, przepraszam. Pani Paulina Matysiak zgłaszała się jako druga, potem zgłaszał się pan poseł Kamil Wnuk.

Poseł Paulina Matysiak (Lewica):

Po pierwsze, mam pytanie do 10. punktu w planie pracy. On jest dosyć enigmatycznie sformułowany. „Kwestia przekazywania terenów należących do spółek handlowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w celu urządzania parków" – czy to jest temat do planu naszej podkomisji? On jest trochę nieprecyzyjny. Jak rozumiem, chodzi o przekazywanie terenów po dawnych liniach, które należą czy to do PKP SA, czy to do PLK. Proponowałabym, żeby doprecyzować, o co chodzi. To można poszerzyć, bo wiemy, że są też propozycje związane z przekazywaniem terenów po dawnych liniach kolejowych nie tylko pod inwestycje związane z utworzeniem parku, ale na przykład jakichś ścieżek rowerowych. Możemy wtedy…

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Szerzej.

Poseł Paulina Matysiak (Lewica):

…połączyć to razem, zrobić szerzej, jeżeli dobrze to rozumiem.

Natomiast przyłączam się do tej propozycji, która wcześniej padła. I wydaje mi się, że wtedy powinniśmy uwzględnić w tym temacie kwestie możliwych wniosków – tutaj pan poseł przed chwilą proponował – ale nie tylko związanych z inwestycjami u zarządcy infrastruktury w PKP PLK, ale też związanych z zakupami taborowymi, bo to będzie bardzo ważny temat. I to jest temat zarówno dla przewoźnika narodowego Intercity, jak i kolei regionalnych czy dla Polregio. I wtedy po prostu szerzej zrobić to spotkanie związane z wykorzystaniem środków unijnych przy nowym naborze – rozszerzyć je zarówno na inwestycje związane z liniami, jak i zakup taboru.

I wtedy dobrze by było, by to spotkanie – faktycznie się przyłączam – odbyło się w czerwcu. Tak jak i to spotkanie o Cargo, tutaj temat jest ważny. Ale wydaje mi się, że potrzebujemy też osobnego spotkania związanego z samym taborem kolejowym i z jego utrzymaniem. To można po prostu potraktować szerzej w późniejszym terminie. Będę zresztą organizowała takie spotkanie w ramach Parlamentarnego Zespołu ds. Walki z Wykluczeniem Transportowym. Rozmawiałam z przewoźnikami i oni też potrzebują takiej dyskusji i tematu, bo to jest sprawa, dzięki której można wiele problemów na kolei rozwiązać. Więc tak – wydaje mi się, że te środki unijne, środki zewnętrzne na inwestycje, ale i zakup taboru, to chyba jest też priorytet na najbliższy miesiąc. Dziękuję.

Poseł Jolanta Niezgodzka (KO):

Tak, to ja zgłosiłam do planu pracy propozycję przekazania terenów należących do spółek kolejowych. Ta propozycja została trochę źle zapisana, bo ja miałam oczywiście na myśli spółki kolejowe. Chodzi o tereny, które należą do spółek kolejowych, które w miejscowych planach czy studium są przeznaczone na przykład na tereny zielone, a dzisiaj spółka nie ma możliwości nieodpłatnego przekazania tych terenów dla jednostek samorządu terytorialnego. I dokładnie o takie sytuacje chodzi. Ale zgadzam się tutaj z panią przewodniczącą, że to jest też kwestia na przykład budowania ścieżek rowerowych, więc możemy to rozszerzyć o właśnie te kwestie.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Myślę, że możemy po prostu skreślić z ostatniego… „Kwestia przekazania terenów należących do spółek kolejowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w celu urządzania parków" – tu możemy postawić kropkę, nie będziemy wyszczególniać w jakim celu.

Poseł Jolanta Niezgodzka (KO):

Na cele publiczne.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Na przykład na cele publiczne, tak. Na cele realizacji celów publicznych. Proszę o taką korektę tego punktu.

Co do taboru kolejowego: rozwoju, utrzymania, środków na to – to jest bardzo ważny punkt. Jestem w kontakcie z izbą polskich dostawców na rzecz kolei, którzy nie przesłali jeszcze punktów na piśmie, dlatego ich nie uwzględniłam, ale oni bardzo chcą porozmawiać o możliwościach rozwoju taboru. Starałam się unikać tematów, które są na naszej Komisji Infrastruktury, ale oczywiście będziemy tutaj doprecyzowywać te kwestie związane z koleją. I bardzo proszę, teraz pan poseł Kamil Wnuk.

Poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Jeżeli chodzi o ten pierwszy punkt, który tutaj dodałem, czyli sprawę PKP Cargo – szczegółów nie ma sensu omawiać, ponieważ nie ma osób, których ta sprawa bezpośrednio dotyczy, bo to jest trochę bardziej złożony temat. Natomiast prośba jest taka, żeby jak najszybciej zwołać to posiedzenie, ponieważ w czerwcu prawdopodobne są bardzo duże zmiany kadrowe i restrukturyzacja tej spółki. Dlatego potrzebne są pilne działania i informacja dla nas jako dla parlamentarzystów.

Korzystając z możliwości zabrania głosu –nie podawałem tego wcześniej odnośnie do punktów, ponieważ mamy wiele bieżących, ważnych spraw, ale cyfryzacja kolei jest tematem. Posłowie parlamentarzyści, którzy korzystają z pociągów nawet jadąc tutaj do pracy, wiedzą, że z tym internetem różnie bywa. Z jednej strony chodzi o tabor,

a z drugiej – o różnego rodzaju aplikacje, czyli w dużym skrócie cyfryzacja kolei. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Dziękuję, dopisałam.

I teraz bardzo proszę pan poseł, pan profesor Stanisław Lamczyk. Przepraszam panie Stanisławie, szukałam imienia.

Poseł Stanisław Lamczyk (KO):

Dobrze, dziękuję bardzo.

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, chciałem poruszyć dwa tematy. Jeden jest związany z inwestycjami w PLK, mianowicie żeby wyszczególnić GSM-R. Dlaczego to jest takie ważne? Ponieważ Unia Europejska traktuje to jako bezpieczny przejazd, a nie mamy odebranych właśnie żadnych połączeń. I teraz, jak były konstruowane nocne europejskie przejazdy z Danii aż do Włoch, to one wszystkie ominęły Polskę. Jechały w Czechach, jechały przez Słowację, przez Niemcy, a wszystkie ominęły Polskę. Było 12 takich połączeń. I jak się pytałem dlaczego, to dlatego, że GSM-R nie jest nigdzie odebrany i dlatego chciałbym, żeby ten temat był poruszony.

A drugi temat jest strategiczny. Czekamy przed zakupami sprzętu kolejowego, trakcji i temu podobnych. Wiadomo, że ślad węglowy będzie się liczył. Nasz sprzęt, zarówno Pesy czy Newagu, jest bardzo ciężkim sprzętem w stosunku do na przykład Siemensa czy innego sprzętu, zużywa paliwa dużo więcej. W związku z tym, jakie będzie strategiczne podejście właśnie do tego śladu węglowego? To będzie bardzo istotne w obciążeniu i żeby też ten temat podjąć. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Dziękuję ślicznie. Będziemy oczywiście uzupełniać ten plan pracy.

Czy ktoś jeszcze z państwa chce zabrać głos? Bardzo proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Zgłaszam informację na temat stanu realizacji inwestycji kolejowych w ramach programu CPK jako jeden punkt. A jako drugi informację na temat projektu poolu taborowego w ramach CPK, żeby gdzieś tam, w którymś momencie dopisać.

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Tak, wiem, że na temat CPK będziemy mieć spotkaniem w ramach głównej Komisji Infrastruktury, więc nie dopisywałam tego w tym momencie, będziemy doprecyzowywać. Myślę, że te tematy które nie wybrzmią…

Poseł Marcin Horała (PiS):

Może też czasowo, bo jak będzie na przykład spotkanie na posiedzeniu Komisji, to poznamy aktualny stan na ten moment, a po jakimś czasie, jak to dalej…

Przewodnicząca poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Oczywiście, to jest temat priorytetowy, ważny, będziemy uzupełniać. Już wiemy, że te posiedzenia Komisji Infrastruktury dotyczące kolei, CPK, wzbudzają dużo emocji. Nie wszystko da się tam przedyskutować, więc na pewno będziemy te tematy zbierać do podkomisji. To jest ważny punkt. Ale też – tutaj już pan poseł Kamil Wnuk wyszedł – myślimy o wspólnym posiedzeniu z podkomisją ds. lotnictwa, dotyczącym całego projektu CPK. Dziękuję.

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Jeżeli nie widzę chętnych, to bardzo proszę o przegłosowanie… Nie ma sprzeciwu, tak? Wszyscy akceptują? OK, nie głosujemy, tylko przyjmujemy ten plan pracy.

I w takim razie wyczerpaliśmy porządek obrad. Dziękuję ślicznie, do widzenia.